Samenvatting

Ondersteuningsplan 2026 — 2030

Overgangsjaar 2026 — 2027

PPO Rotterdam
Passend Primair Onderwijs

Voorwoord

Verbinden om vooruit te komen

Iedere leerling verdient de kans om zich optimaal te ontwikkelen. Dat vraagt om onderwijsprofessionals en partners die elkaar weten te vinden, samen leren en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor passende ondersteuning. Dat is belangrijk voor alle leerlingen, maar zeker voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Voor hen is het van groot belang dat ondersteuning niet stopt bij de grenzen van een school, bestuurslaag of sector, maar aansluit op wat zij nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Bij deze nieuwe ondersteuningsplanperiode hebben de samenwerkingsverbanden voor primair en voortgezet onderwijs bewust de verbinding gezocht. PO en VO kunnen immers niet los van elkaar worden gezien; het gaat om dezelfde kinderen en jongeren die zich gedurende hun schoolloopbaan ontwikkelen en groeien. In wijknetwerken werken professionals steeds intensiever samen rond de ondersteuning van kinderen en jongeren. We creëren nieuwe ontmoetingsmomenten, zoals gezamenlijke bijeenkomsten van schoolbesturen uit het primair en voortgezet onderwijs, om ontwikkelingen te delen, van elkaar te leren en gezamenlijk richting te geven aan de toekomst.

Deze verbinding is niet vrijblijvend. We geloven dat duurzame oplossingen ontstaan wanneer partijen elkaar kennen, begrijpen en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor de uitdagingen die zich voordoen.

Toekomstgericht en realistisch

De komende jaren staan we voor belangrijke opgaven. We zien een groeiende diversiteit aan ondersteuningsvragen, terwijl scholen en hun partners tegelijkertijd te maken hebben met personeelstekorten, toenemende verwachtingen en financiële druk. Daarnaast zien we dat steeds meer leerlingen succesvol deelnemen aan het onderwijs die voorheen moeilijk een passende plek konden vinden. Een ontwikkeling die wij van harte ondersteunen, maar die ook vraagt om voldoende middelen, expertise en heldere verantwoordelijkheden. Tegen deze achtergrond kiezen wij in dit Ondersteuningsplan niet voor het overnemen van verantwoordelijkheden, maar voor het versterken van wat nodig is. We richten ons op een samenwerkingsverband dat dichtbij de praktijk staat, aansluit bij de vragen van scholen en partners en oog houdt voor ieders rol en verantwoordelijkheid.

Onze gezamenlijke opdracht

De rode draad van dit Ondersteuningsplan is versterking. Versterking van de samenwerking, versterking van expertise, versterking van de kwaliteit van ondersteuning en versterking van de verbinding tussen onderwijssectoren en partners. Daarbij staat steeds het belang van leerlingen centraal. Wij zijn trots op de wijze waarop dit Ondersteuningsplan tot stand is gekomen. De betrokkenheid van scholen, schoolbesturen, gemeenten, partners en medewerkers laat zien dat we ons realiseren dat een samenwerkingsverband niet bestaat uit een organisatie, maar uit alle mensen die samen verantwoordelijkheid nemen voor passend onderwijs. Dit Ondersteuningsplan geeft richting aan die gezamenlijke opdracht. Een opdracht die we alleen samen kunnen waarmaken, zodat iedere leerling kan rekenen op passende ondersteuning en de kans krijgt zich optimaal te ontwikkelen, vandaag én in de toekomst.

Bouwen aan de toekomst

Dit Ondersteuningsplan markeert een bijzondere periode voor PPO Rotterdam. Het schooljaar 2026-2027 is een overgangsjaar waarin we niet alleen werken aan onze ambities voor passend en inclusiever onderwijs, maar ook aan de doorontwikkeling van onze eigen organisatie. De maatschappelijke opgaven waarvoor we staan, vragen om een samenwerkingsverband dat wendbaar, toekomstbestendig en duidelijk gepositioneerd is. Daarom herstructureren we onze organisatie en werkwijzen, zodat deze beter aansluiten bij de toekomstige ontwikkeling van passend onderwijs, de beweging naar inclusie en een heldere verdeling van verantwoordelijkheden tussen scholen, schoolbesturen en het samenwerkingsverband. Zo bouwen we stap voor stap aan een organisatie die scholen optimaal ondersteunt bij het realiseren van passende ondersteuning voor ieder kind.

Marjolein de Heer
Directeur-Bestuurder

Scan de QR-code en download hier het volledige Ondersteuningsplan

Wie zijn we?

De Rotterdamse schoolbesturen voor primair onderwijs vormen samen het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs (PPO) Rotterdam. Onze opdracht: zorgen dat er voor ieder kind een passend onderwijsaanbod is. Dat betekent middelen verdelen, extra ondersteuning organiseren, afspraken over basisondersteuning bewaken en de samenwerking tussen onderwijs en organisaties op het gebied van preventie, welzijn en jeugdhulp stimuleren.

Ieder kind heeft recht op een ononderbroken ontwikkeling in een stabiele leeromgeving, dicht bij huis — ook als een kind extra ondersteuning nodig heeft. Daarom zetten we in op een dekkend netwerk in de wijk, met korte lijnen tussen onderwijs, jeugdhulp, zorg en voorschoolse voorzieningen. Even belangrijk: een inclusieve cultuur, waarin niet alleen wordt gekeken naar wat een kind nodig heeft om erbij te horen, maar ook naar wat leerkrachten en schoolteams nodig hebben om dat mogelijk te maken.

> "Op onze school is iedereen welkom, voelen we ons veilig en wordt er goed voor ons gezorgd."
>
> — Leerlingen van OBS Delfshaven, groep 7

> "Bij ons in de klas zorgen we ervoor dat iedereen fijn kan werken. We zorgen met elkaar voor rust en stilte zodat iedereen zich kan concentreren en als dat niet genoeg is mag je een koptelefoon op of rustig op de gang werken."
>
> — Leerlingen van Het Kompas, groep 6

Onze waarden

- **Vertrouwen**
  we gaan uit van elkaars professionaliteit en goede intenties.
- **Samenwerken**
  we bundelen krachten en delen kennis.
- **Vakmanschap**
  we erkennen en benutten ieders expertise.
- **Ontwikkelen**
  we stimuleren groei, van kinderen én van onszelf.
- **Verantwoorden**
  we werken transparant en leggen verantwoording af.

Onze missie

De Rotterdamse schoolbesturen voor primair onderwijs (po) vormen het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam. De gezamenlijke opdracht van het samenwerkingsverband is zorgen dat voor alle kinderen een passend onderwijsaanbod beschikbaar is. Dit omvat het verdelen van middelen, het organiseren van extra ondersteuning, het bewaken van afspraken over basisondersteuning en het stimuleren van samenwerking tussen onderwijs, preventie, welzijn en jeugdhulp en andere partners. Dit doen we aan de hand van de volgende missie: **Ieder kind met een ondersteuningsbehoefte wordt gezien en hoort erbij. Hij/zij krijgt goed onderwijs, dichtbij huis in de vertrouwde omgeving, met passende ondersteuning.**

Onze visie

Ieder kind heeft recht op een ononderbroken ontwikkeling in een stabiele leer-omgeving, dicht bij huis. Als samenwerkingsverband willen we zorgen dat alle kinderen onderwijs kunnen blijven volgen, ook als zij extra ondersteuning nodig hebben. Dit realiseren we door passend onderwijs en passende ondersteuning zoveel mogelijk dichtbij huis te organiseren, zodat elk kind zich optimaal kan ontwikkelen in een vertrouwde omgeving.

Onze leidende principes

In alles wat we doen staan de rechten van het kind voorop, zoals vastgelegd in het Kinderrechtenverdrag. Samen met schoolbesturen, Koers VO, de gemeente Rotterdam en jeugdhulporganisaties hebben we vier principes afgesproken die richting geven aan ons werk:

- **Ieder kind met onderwijsperspectief heeft een schoolinschrijving,** ongeacht de onderwijs- of zorgbehoefte.
- **Mensgericht in plaats van systeemgericht:** als het systeem een oplossing in de weg zit, zoeken we ruimte om te doen wat op dat moment nodig is voor het kind.
- **Ondersteuning dicht bij het kind:** zoveel mogelijk ambulant en in de wijk, zodat een kind zich kan ontwikkelen in zijn eigen, vertrouwde omgeving.
- **Inclusiever onderwijs is het uitgangspunt** — met tijdelijke voorzieningen waar nodig, zodat problemen niet verergeren of kinderen uitvallen.

Hoe is de ondersteuning georganiseerd?

In Rotterdam werken we met vijf ondersteunings-niveaus. Deze niveaus laten zien wat een school zelf regelt, wanneer extra expertise nodig is, en wanneer PPO Rotterdam wordt betrokken. School, ouders en het kind kijken steeds samen of het niveau nog klopt — en stellen dit zo nodig bij, zodat een kind op tijd de juiste hulp krijgt.

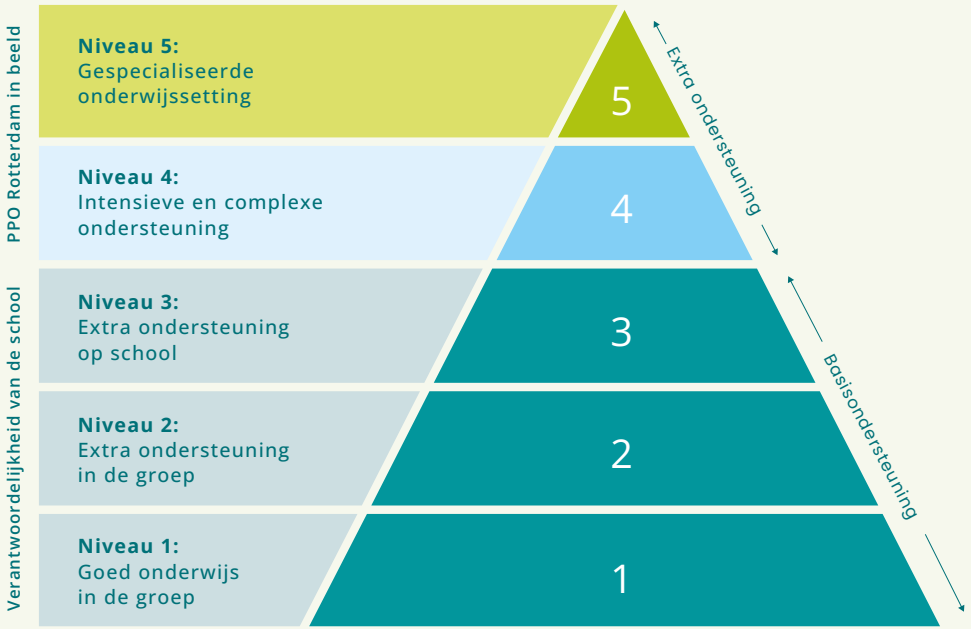

Niveau 1 t/m 3:
Basisondersteuning — de school regelt dit zelf

Elke basisschool biedt goede basis-ondersteuning: onderwijs dat is afgestemd op wat een kind nodig heeft, met ruimte voor lichte, preventieve hulp. Wat een school precies biedt staat in de schoolgids, zodat dit voor ouders duidelijk is.

Dit is wettelijk vastgelegd in de zorgplicht: de school waar een kind is aangemeld, is verantwoordelijk voor een passende plek — bij aanmelding én tijdens de schoolloopbaan. Lukt dat niet op de eigen school, dan zoekt de school samen met ouders naar een passende plek elders. Ouders houden altijd het recht op vrije schoolkeuze.

Niveau 4:
Extra ondersteuning

Soms is er meer nodig dan de school zelf kan bieden. Dan komt PPO Rotterdam in beeld — bijvoorbeeld met specialistische expertise bij gedrag of complexe leerproblemen, een tijdelijke overbrugging naar het gespecialiseerd onderwijs, of een plek in een plusgroep voor (hoog)begaafde kinderen.

Is dit nog niet genoeg, of kan de hulp niet op tijd geregeld worden? Dan kan er tijdelijk een ondersteuningsbudget worden aangevraagd via de school-contactpersoon.

Niveau 5:
Gespecialiseerd onderwijs

Ons uitgangspunt: kinderen volgen zoveel mogelijk regulier onderwijs, dichtbij huis. Daarom investeren we in het versterken van basisscholen, zodat zij meer kinderen zelf goed kunnen ondersteunen.

Waar dat niet volstaat, blijft gespecialiseerd onderwijs beschikbaar — bij voorkeur tijdelijk, met de school van herkomst betrokken zodat terugplaatsing mogelijk blijft.

> “Onze school is heel goed in het organiseren van feesten, er werken lieve juffen en we hebben een ‘trots-muur’, met foto’s van dingen waar we trots op zijn.”
>
> — Leerlingen A. Willeboerschool

Hoe wordt een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) toegekend?

Een TLV geeft een kind toegang tot het gespecialiseerd onderwijs. De school bereidt de aanvraag voor, samen met ouders en de schoolcontactpersoon. PPO Rotterdam laat de aanvraag vervolgens beoordelen door twee onafhankelijke deskundigen, die ieder een schriftelijk advies uitbrengen. Ouders zijn gedurende het hele traject betrokken en hebben inzage in het dossier.

En daarna? Terugplaatsing

Plaatsing in het gespecialiseerd onderwijs is in principe tijdelijk. Scholen voor gespecialiseerd onderwijs bekijken dit ieder jaar opnieuw: kan een kind terug naar een lichtere vorm van onderwijs, eventueel met extra ondersteuning? Ouders worden in dit proces meegenomen.

" Bij ons in de klas zoeken we altijd een oplossing als iemand ergens mee zit of iets nodig heeft. Je mag op de gang werken, een friemelspeeltje in je handen houden of achter je tafel staan als dat je helpt."

— Leerlingen van Zuider Gymnasiumbasisschool, groep 7

Samenwerking met de gemeente Rotterdam

PPO Rotterdam werkt op een aantal terreinen nauw samen met de gemeente Rotterdam, omdat passend onderwijs verder gaat dan de school alleen.

Schoolaanwezigheid: PPO Rotterdam en de gemeente zetten in op de aanwezigheid van kinderen op school, met aandacht voor ieder kind dat er niet is.

Leerplichtontheffing: samen met de gemeente werkt PPO Rotterdam aan het terugdringen van vrijstellingen van de leerplicht, met oog voor het onderwijsperspectief van deze kinderen.

Onderwijshuisvesting: toegankelijke, goed gespreide schoolgebouwen zijn een belangrijke voorwaarde voor inclusiever onderwijs; PPO Rotterdam bepleit dit bij gemeente en schoolbesturen.

Leerlingenvervoer: voor kinderen die verder moeten reizen naar een passende school, regelt de gemeente het vervoer — bij voorkeur naar een plek dichtbij huis.

Werkzaamheden in opdracht van

Poortwachters dyslexie: PPO Rotterdam beoordeelt namens de gemeente aanvragen voor vergoede dyslexiezorg.

Nieuwkomers: PPO Rotterdam ondersteunt scholen bij kinderen die nieuw zijn in Nederland en extra ondersteuning nodig hebben en faciliteert de monitor van beschikbare plekken in de schakelklassen.

> " Bij ons op school is het fijn, want wanneer je iets moeilijk vindt, word je goed geholpen door de juffen en meesters. En als je iets makkelijk vindt, dan krijg je pluswerk."
>
> — Leerling groep 8, MMK-school

Waar zetten we op in?

We hebben onze ambities voor de komende jaren geordend in vier focusgebieden. Deze hangen met elkaar samen en zijn er samen op gericht dat er in de stad één dekkend netwerk ontstaat voor alle kinderen — waarin scholen, schoolbesturen, PPO Rotterdam en de gemeente elk hun eigen rol hebben. Datagedreven werken en een doelmatige inzet van middelen (zie hoofdstuk 6 en 7 in het Ondersteuningsplan) zijn daarbij belangrijke pijlers. De doelen worden jaarlijks vertaald naar concrete plannen, zodat helder is wie waarvoor verantwoordelijk is en hoe de voortgang wordt gevolgd.

Onze focusgebieden

Missie, visie en principes vertalen we naar vier focusgebieden voor de komende jaren: de basis op orde in de school, passende ondersteuning op school, passende ondersteuning buiten de school, en dat ieder kind met onderwijsperspectief ook daadwerkelijk onderwijs volgt.

We zijn daarbij ambitieus én realistisch: sociale ongelijkheid of landelijke tekorten lossen we niet alleen op, maar binnen onze eigen invloed zetten we alles op alles om voor ieder kind in Rotterdam passend en inclusiever onderwijs mogelijk te maken.

Focusgebied 1:
De basis op orde in de school

Scholen bieden een veilige leeromgeving waarin kinderen zich gezien en ondersteund voelen: een duidelijke structuur, een veilig pedagogisch klimaat en tijdige hulp zonder drempels. Basiskwaliteit van het onderwijs en schoolaanwezigheid zijn daarvoor belangrijke bouwstenen. Zo kunnen kinderen zich ononderbroken ontwikkelen op hun eigen school, ongeacht hun achtergrond of ondersteuningsbehoefte.

De wet maakt een duidelijk onderscheid tussen basisondersteuning (verantwoordelijkheid van het schoolbestuur) en extra ondersteuning (verantwoordelijkheid van PPO Rotterdam). In de praktijk is die grens niet altijd houdbaar, mede door personeelstekorten. Daarom blijft PPO Rotterdam in het overgangsjaar 2026-2027 beschikbaar voor advies en tijdelijke ondersteuning, zodat scholen de tijd krijgen hun eigen structuur te versterken.
De Rotterdamse schoolbesturen hebben samen een kader vastgesteld voor wat basisondersteuning inhoudt, gebaseerd op de richtlijnen van de onderwijsinspectie. Geeft een school aan dit (tijdelijk) niet waar te kunnen maken, dan gaat PPO Rotterdam hierover in gesprek met het schoolbestuur, en wordt gezocht naar versterking binnen de eigen wijk.
Ook werken schoolbesturen, PPO Rotterdam, jeugdhulp en gemeente in schooljaar 2026-2027 gezamenlijk uit wat een stevige pedagogische en didactische basis precies inhoudt.
Doel van dit alles: meer kinderen krijgen dichtbij huis passend onderwijs, waardoor de instroom in het gespecialiseerd onderwijs kan afnemen.

Focusgebied 2:
Passende ondersteuning op school

Vanaf ondersteuningsniveau 4 ondersteunt PPO Rotterdam scholen en schoolbesturen bij extra ondersteuning op school. Ondersteuning via jeugdhulp of andere hulp van organisaties buiten de school of wijk komt aan bod in het volgende focusgebied.

Overgangsjaar 2026-2027

We werken toe naar een situatie waarin de verantwoordelijkheden helder belegd zijn: de basisondersteuning komt steeds duidelijker bij de scholen zelf te liggen, terwijl PPO Rotterdam zich ontwikkelt tot een kennis- en expertiseplatform voor ondersteuning die daarbovenuit gaat. Schooljaar 2026-2027 is een overgangsjaar: de dienstverlening blijft in de basis zoals die nu is ingericht, terwijl we samen met de schoolbesturen de eerste stappen zetten naar deze nieuwe rolverdeling — met aandacht voor beleid, gezamenlijke werkwijze en het professionaliseren van medewerkers en scholen.

Hoe werken we?

We werken handelingsgericht: PPO Rotterdam en scholen redeneren vanuit wat een kind nodig heeft en wat een kind wél kan, met oog voor de stem van ouders en kinderen. Rotterdam telt zo'n 170 verschillende culturen, en cultuursensitief werken is daarom belangrijk voor het hele onderwijs — medewerkers van PPO Rotterdam worden hierin geschoold. Bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld werken we volgens de wettelijk verplichte meldcode. En omdat elke school anders is, bestaat er geen standaardaanpak: in overleg met school en schoolbestuur wordt steeds gekeken wat er precies nodig is.

Beschikbare ondersteuning

Schoolcontactpersonen

De schoolcontactpersoon (SCP) is het eerste aanspreekpunt voor scholen — en vaak ook voor ouders — als het gaat om ondersteuning vanuit PPO Rotterdam. Elke school heeft een vaste SCP. Dit schooljaar verschuift de rol van de SCP geleidelijk mee met de nieuwe rolverdeling: aan het begin van het schooljaar vindt een startgesprek met elke school plaats. In dit gesprek worden werkafspraken gemaakt en wordt besproken welke ondersteuningsbehoefte de school heeft — ook op het niveau van basisondersteuning. De SCP blijft aansluiten bij de overlegstructuren op school, zoals schoolzorgteams of multidisciplinaire overleggen.

Ambulante begeleiding

Het grootste deel van de ondersteuning op niveau 4 krijgt vorm via ambulante begeleiding (AB): breed inzetbare ondersteuning bij complexe leerproblemen, sociaal-emotionele vragen, begaafdheid en meer. Dit schooljaar wordt AB sterker gekoppeld aan wat de school zelf al heeft ingezet. Bij de aanvraag van een arrangement wordt bekeken hoe de school de basisondersteuning heeft ingezet en in hoeverre deze passend is geweest. Ook worden doelen scherper geformuleerd en wordt gerichter geïnvesteerd in de expertise van ambulant begeleiders.

Psychodiagnostisch onderzoek

Om beter inzicht te krijgen in wat een kind nodig heeft, kan psychodiagnostisch onderzoek worden ingezet, volgens de principes van handelingsgerichte diagnostiek. De werkwijze blijft zoals die was; dit schooljaar brengt PPO Rotterdam wel (anoniem) in kaart voor welke vragen onderzoek wordt ingezet en hoe effectief dat is, om de kwaliteit verder te verbeteren.

Ondersteuningsbudget

Extra ondersteuningsbudget kan worden ingezet voor ondersteuning op niveau 4. Dit gebeurt op het moment dat deze extra ondersteuning niet (tijdig) beschikbaar is of niet door PPO Rotterdam geleverd kan worden. In overleg met de schoolcontactpersoon wordt deze aanvraag gedaan. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om thuiszitten te voorkomen, een wachttijd te overbruggen of een terugplaatsing te ondersteunen. Voor elk schooljaar wordt vastgesteld hoeveel budget beschikbaar is; de inzet gebeurt op basis van een afwegingskader, waar de school samen met ouders en de schoolcontactpersoon een aanvraag voor indient. Kijk voor een actueel overzicht op www.pporotterdam.nl

Themabijeenkomsten

PPO Rotterdam organiseert ook dit schooljaar themabijeenkomsten voor onderwijsprofessionals, over onderwerpen als faalangst, groepsdynamiek, aanpak van leesproblemen, of signaleren van een ontwikkelingsvoorsprong. Het aanbod wordt dit jaar nog sterker afgestemd op de vragen die in de praktijk leven en op het scholingsaanbod van de schoolbesturen zelf, en de effectiviteit ervan wordt gevolgd. De agenda is in te zien op de website van PPO Rotterdam.

Dekkend netwerk in de wijk

De wijk is de plek waar kinderen samen opgroeien, spelen en naar school gaan — en daarom ook de plek waar een dekkend netwerk vorm krijgt. Alle Rotterdamse scholen werken, los van bestuurlijke grenzen, samen aan een passend ondersteuningsaanbod in hun wijk: ze delen kennis, bundelen expertise en werken toe naar concrete wijkdoelen, zoals minder thuiszitters en minder verwijzingen naar het gespecialiseerd onderwijs. De wijkcontactpersonen van PPO Rotterdam vervullen hierin een verbindende en faciliterende rol. Per wijk komt er een wijkpaspoort, een wijkplan en een wijkevaluatie, en worden gegevens uit het PPO-dashboard, de jeugdhulpdata van de gemeente en de nieuwe stedelijke thuiszittersmonitor aan elkaar gekoppeld, zodat helder wordt wat goed gaat en waar nog hiaten zitten.

Focusgebied 3:

Passende ondersteuning buiten de eigen school

Soms kan een school, ook met extra ondersteuning, niet voorzien in wat een kind nodig heeft. Dan is ondersteuning buiten de school mogelijk — zoveel mogelijk georganiseerd in de eigen wijk, en voor meer specialistische vragen op het niveau van de stad.

Bovenschoolse voorzieningen

Aanvangsklassen zijn er voor jonge kinderen die meer tijd nodig hebben om schoolrijp te worden, maar naar verwachting wel regulier onderwijs kunnen volgen. Doel is dat 80% van de kinderen uitstroomt naar een reguliere groep 2 of 3 — en dat lukt ook. Er zijn op dit moment drie aanvangsklassen, op de Noord- en Zuidoever van Rotterdam; uitbreiding is voorzien, vooral in Rotterdam-Zuid.
Herstart is een tijdelijke, intensieve onderwijs-zorgvoorziening (maximaal 16 weken) voor kinderen met complexe gedrags- of gezinsproblematiek, gericht op observatie, diagnostiek en het bepalen van een passend vervolg.

Voor (hoog)begaafde kinderen heeft PPO Rotterdam sinds 2026 een structurele verantwoordelijkheid om te zorgen voor passend aanbod. Dit gebeurt onder meer via ambulante begeleiding en bovenschoolse plusgroepen. Het aantal groepen wordt in 2026-2027 uitgebreid van twee naar vijf, met de ambitie om door te groeien naar tien groepen. Samen met Koers VO wordt tevens gewerkt aan een doorlopende lijn richting het voortgezet onderwijs. Ook wordt verkend of er groepen kunnen komen voor tijdelijk voltijdsonderwijs aan dubbel-bijzondere kinderen: hoogbegaafde kinderen met een complexe zorgvraag.

Aansluiting onderwijs en jeugdhulp

Onze ambitie is dat kinderen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven, ook als zij ondersteuning of jeugdhulp nodig hebben — met onderwijs en jeugdhulp die naadloos op elkaar aansluiten. Dit krijgt vorm langs drie lijnen: een goede sociale basis in de wijken, waarbij hulp zoveel mogelijk dichtbij huis wordt georganiseerd; het versterken van wat schoolteams nodig hebben om kinderen te ondersteunen (in plaats van alleen naar het individuele kind te kijken); en de inzet van schoolzorgteams, die inmiddels op 121 basisscholen actief zijn met extra schoolmaatschappelijk werk en een wijkteammedewerker.

Een doorlopende schoolloopbaan

Voor jonge kinderen wil PPO Rotterdam extra ondersteuningsbehoeften tijdig in beeld hebben — onder meer door tijdige aanmelding bij een basisschool te stimuleren. Er wordt onderzocht of een ‘Expertisepunt Jonge Kind’ kan helpen: een samenwerking tussen schoolbesturen, gemeente en PPO Rotterdam om samen te bepalen wat het beste past voor jonge kinderen met extra ondersteuningsbehoeften.

Voor de overstap van de basisschool naar het voortgezet onderwijs is de samenwerking met Koers VO cruciaal. Via de Stuurgroep PO-VO en de OverstapRoute worden knelpunten gesignaleerd en afspraken gemaakt over een goede overdracht. Vanaf 2026 volgen PPO Rotterdam en Koers VO gezamenlijk kinderen die (hebben) thuisgezeten al vanaf hun tiende jaar, zodat kind, ouders en school tijdig kunnen nadenken over een passende school in het voortgezet onderwijs. STAP-arrangementen bieden hierbij extra begeleiding voor kinderen met een intensieve ondersteuningsbehoefte.

Focusgebied 4:

Ieder kind met onderwijsperspectief volgt onderwijs

Onderwijs volgen is een recht — en een belangrijke voorwaarde voor een goede ontwikkeling. Dit focusgebied gaat over kinderen bij wie dat uitgangspunt in de praktijk onder druk kan staan: In alle situaties werkt PPO Rotterdam aan een passende oplossing, zodat het onderwijsperspectief van een kind nooit uit beeld raakt.

> " Bij ons op school werkt ongeveer iedereen op een ander niveau — soms krijg je extra werk en soms krijg je minder werk, en zit je in een plusgroep of doe je mee aan het pregymnasium."
>
> — Leerlingen van Zuider Gymnasiumbasisschool, groep 7

Schoolaanwezigheid stimuleren

Ieder kind dat verzuimt, is er één te veel. We streven naar een jaarlijkse daling van het aantal thuiszitters met 10% en zetten in op het voorkomen van alle vormen van verzuim. Twee thuiszitterscoördinatoren — één voor de Noordoever, één voor de Zuidoever — houden zicht op alle thuiszitters en schakelen snel met scholen, schoolbesturen, leerplichtambtenaren en wijkteams. Arrangementen als Herstart, de plusgroepen, aanvangsklassen en de Digitale School helpen om thuiszitten te voorkomen of op te lossen.

Ieder kind met onderwijsperspectief een schoolinschrijving

Ieder kind heeft recht op onderwijs. Onze ambitie is dat een vrijstelling van de leerplicht alleen nog wordt gegeven aan kinderen zonder onderwijsperspectief. Kinderen die tijdelijk in een zorgsetting verblijven, behouden hun schoolinschrijving — en daarmee hun band met een school — ook wanneer ze tijdelijk helemaal geen onderwijs kunnen volgen.

Digitale School

Voor kinderen die door lichamelijke of psychische oorzaken (tijdelijk) niet naar school kunnen, of die thuiszitten, is er digitaal onderwijs op afstand in ontwikkeling. PPO Rotterdam heeft hierin een coördinerende rol binnen de regionale samenwerking Zuid-Holland-Zuid en deelt ervaringen tussen scholen, zodat digitaal onderwijs bijdraagt aan het voorkomen van thuiszitten en de terugkeer naar een gewone klas.

Hoe bekostigen we dat?

PPO Rotterdam ontvangt financiering van het Rijk (OCW) op basis van het aantal leerlingen binnen het samenwerkingsverband. Een deel daarvan is wettelijk verplicht bestemd — voor de bekostiging van toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's). Wat er overblijft is de vrije beleidsruimte, die PPO Rotterdam inzet om het regulier onderwijs te versterken.

De grootste financiële opgave: een fors deel van het beschikbare geld gaat nu naar het gespecialiseerd onderwijs, waardoor er minder overblijft om het regulier onderwijs te versterken — terwijl juist die versterking nodig is om minder kinderen te laten doorstromen naar het gespecialiseerd onderwijs. Om deze vicieuze cirkel te doorbreken, kiest PPO Rotterdam bewust voor een tijdelijke investering: eerst investeren in het regulier onderwijs, zodat op termijn de druk op de middelen afneemt. De meerjarenbegroting wordt jaarlijks opnieuw gewogen en ter goedkeuring voorgelegd aan de Algemene Vergadering. Daarnaast heeft PPO Rotterdam een vangnetregeling voor onvoorziene groei bij het gespecialiseerd onderwijs, en werkt de organisatie met structureel risicomanagement, zodat financiële tegenvallers tijdig worden gesignaleerd.

De financiële middelen die het samenwerkingsverband van de Rijksoverheid ontvangt, worden voor ongeveer 70% ingezet voor de bekostiging van het speciaal (basis)onderwijs. Het overige deel wordt besteed aan het versterken van passend onderwijs binnen het regulier onderwijs. Een klein deel (ongeveer 5%) is daarbij bestemd voor organisatiekosten. Zie het volledige Ondersteuningsplan voor de Meerjarenbegroting.

Schoolbesturen basisonderwijs: **20**
Basisscholen: **193**
Speciaal basisonderwijs: **11**
Speciaal onderwijs: **21**
Basisschoolleerlingen: **50.000**

Hoe organiseren we de uitvoering?

Datagedreven werken

Dit is een speerpunt voor de komende jaren. Data is voor PPO Rotterdam niet alleen een verantwoordingsinstrument, maar de basis voor beleidskeuzes: we gebruiken het om trends te signaleren — bijvoorbeeld in het aantal thuiszitters, terugplaatsingen of verwijzingen naar het gespecialiseerd onderwijs — en om te zien welke vormen van ondersteuning echt werken. Door data te delen met scholen, schoolbesturen en de gemeente ontstaat een gezamenlijke basis voor gesprek en besluitvorming.

Belangrijk is dat dit niet alleen om techniek gaat, zoals een dashboard, maar vooral om mensen: datavaardigheid, duiding en eigenaarschap. Datagedreven werken wordt zo geen apart project, maar onderdeel van hoe PPO Rotterdam werkt.

Privacy

Voor het bepalen van passende ondersteuning is het soms nodig om persoonsgegevens van een leerling te verwerken, via het beveiligde systeem Kindkans. PPO Rotterdam vraagt nooit meer gegevens dan nodig, en ouders worden altijd op de hoogte gesteld van welke informatie met wie wordt gedeeld en waarom. Ouders kunnen inzage krijgen in het dossier van hun kind.

Kwaliteit en verbetering

PPO Rotterdam werkt volgens een vaste kwaliteitscyclus (de Plan-Do-Check-Act-cyclus), die aansluit bij het toezicht van de Inspectie van het Onderwijs. Werkprocessen — zoals de TLV-aanvraag — worden gestandaardiseerd om de kwaliteit te verhogen en fouten te verkleinen, en de voortgang wordt gevolgd met concrete kengetallen, zoals de doorlooptijd van een TLV-aanvraag (maximaal 8 weken).

Er samen niet uitkomen — hoe gaat dat?

Komen school en schoolcontactpersoon er samen niet uit, dan wordt opgeschaald volgens het opschalingsmodel: van de schoolcontactpersoon naar de regiomanager, en zo nodig naar de Directeur-Bestuurder van PPO Rotterdam of het schoolbestuur.

Ouder- en Jeugdsteunpunt

Heeft u als ouder een vraag of loopt u ergens tegenaan? Dan kunt u terecht bij het Ouder- en Jeugdsteunpunt van PPO Rotterdam.

Op www.pporotterdam.nl leest u hoe u het steunpunt bereikt en wat de mogelijkheden zijn als u een klacht heeft of het niet eens bent met een besluit.

OPR

Ouders en medewerkers van de scholen hebben via de Ondersteuningsplanraad (OPR) invloed op het beleid van het samenwerkingsverband. De OPR denkt mee over de inhoud en uitvoering van het Ondersteuningsplan. Op deze manier dragen zij actief bij aan de ontwikkeling van passend onderwijs binnen het samenwerkingsverband.

Ons droombeeld voor 2035

In 2035 krijgt ieder kind onderwijs op een plek waar hij of zij zich welkom, gezien en gesteund voelt. PPO Rotterdam heeft in samenwerking met de scholen de basis voor passend en inclusiever onderwijs gerealiseerd. Er heeft een cultuurverandering binnen onderwijs en jeugd-zorg plaatsgevonden: scholen werken vanuit de contextuele benadering en zijn ingericht op diversiteit. Verschillen tussen leerlingen worden niet ervaren als probleem, maar gezien als vertrekpunt voor rijker onderwijs.

De Rotterdamse regio is in 2035 een voorbeeld van hoe onderwijs en jeugdhulp elkaar versterken in plaats van overlappen. Niet het systeem staat centraal, maar het perspectief van het kind.
Zo bouwen we samen aan een samenleving waarin alle kinderen de ruimte krijgen om te leren, groeien en volwaardig mee te doen.

Scan de QR-code en download het volledige Ondersteuningsplan. Hier zijn ook de infosheets te vinden van onder andere de basisondersteuning, het ondersteuningsbudget en de route naar TLV.

pporotterdam.nl